

รายงานการประชุมรัฐสภา

๒๘
ครั้งที่ ๑

วันอาทิตย์ที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๑๐ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา : ในการประชุมวันนี้ ท่านสมาชิกที่มาประชุมมีดังนี้ คือ สมาชิกพรรคสมสภา ๒๔ นาย และสมาชิกสภาผู้แทน ๖๓ นาย รวมเป็น ๘๗ นายครบเป็นองค์ประชุมแล้ว

ก่อนที่ระเบียบการประชุม ข้าพเจ้าขอเสนอต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากข้อบังคับในการประชุมของพรรคสมสภา และของสภาผู้แทนนั้นยังไม่ได้ทำขึ้น เพราะฉะนั้นขอใช้ข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลมไปก่อนในวันนี้ ถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ะโปรดว่าที่ประชุมอนุมัติ

ตามระเบียบวาระในวันนี้ คือ เรื่องที่ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบนั้นไม่มี จึงขอคำวินิจฉัยระเบียบวาระที่ ๒ ขอเชิญวิญญูมาล

นายปรืด พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้ามีข่าวอันแสนเศร้าสลดใจอย่างสุดซึ้งที่จะแจ้งต่อรัฐสภาให้ทราบว่า คุยนัยตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ศกนั้นเห็นตนมา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เริ่มทรงประสูติโดยวิถีพระนารีไม่เย็นปกติ และทรงเห็นดีเห็นชอบไม่มีพระกำลัง แม้กระนั้นก็ตาม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้เสด็จประพาศเยี่ยมราษฎรเป็นพระราชกรณียกิจของพระองค์ ครั้นต่อมาพระอาการเกี่ยวกับพระนารีก็ยังมีไม่ทุเลาลง จึงต้องเสด็จประทับอยู่แต่บนพระที่นั่ง มิได้เสด็จออกงานตามหมายกำหนดการ ครั้นวันที่ ๘ มิถุนายน ศกนั้น เมื่อคืนพระบรมมคชนเข้าเวลา ๖ นาฬิกา ได้เสวยพระโอสถนั้นมีรสขมแล้วเช้าต้องทรงเสวยพระราชนิเวศน์ประจำวัน แล้วเสด็จเข้าพระที่ ครั้นเวลาประมาณ ๙ นาฬิกา มหากษัตริย์พระบรมมคชนโดยนัยเสวยบนคิงชนในพระที่นั่งจึงรับวงเข้าไปดูเห็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมมคชนอยู่บนพระที่ มีพระโลหิตไหลเยือนพระองค์

และสวรรคตเสียแล้ว มหาดเล็กห้องพระบรมมหาราชวังได้ไปกราบทูลสมเด็จพระราชชนนีให้ทรงทราบ แล้วเสด็จไปถวายบังคมพระบรมศพ ก่อนนั้นมา มีพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ได้เข้าไปถวายถวายบังคม และอธิษต์กรรมตำรวกย์อธิษต์กรรมการแพทย์ ได้ไปถวายถวายพระบรมศพและสอยสวน ได้ความสนับนุนฐานไว้ว่า คงทรงจงรักภักดีพระแสงขานตามพระราชอัชฌาศัยที่ทรงทราบแล้วเกิดอุบัตเหตุขึ้น.

ประธานรัฐสภา : เนื่องจากที่สภาได้ทราบเหตุอันน่าเศร้าสลดก็เป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอเชิญท่านทั้งหลายยืนชนไว้อาลัย

ที่ประชุมยืนชนไว้อาลัยเป็นเวลาานพอสมควร

ประธานรัฐสภา : ระเบียบวาระที่ ๓ รัฐบาลแถลงเรื่องลำดับการสืบราชสันตติวงศ์.

นายดุสิต บุญธรรม สมาชิกสภาผู้แทน (ปราจีนบุรี) : ข้าพเจ้าขออนุญาตเรียนถามว่านอกจากที่รัฐบาลแถลงมาแล้วนั้น ระบุอนุญาตให้สมาชิกได้ถามข้อความทั่วไปเกี่ยวกับการสวรรคตได้บ้างหรือไม่

ประธานรัฐสภา : ตามระเบียบวาระต่อไปจะได้ประชุมกันอีก แต่ในวันนี้อาจจะให้คำเนนตามระเบียบวาระก่อน เพราะมีเรื่องอื่น ๆ ที่ระต้องคำนึงอีก รัฐบาลจะชี้แจงใหม่.

นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี : รัฐบาลไม่ขัดข้อง ให้ถามได้.

๒๑.๑๒ น.

นายดุสิต บุญธรรม สมาชิกสภาผู้แทน (ปราจีนบุรี) : ถ้าเมื่ออนุญาตให้ถาม ข้าพเจ้าสงสัยเกินกว่าในขณะนี้ไม่มีท่านอธิษต์กรรมตำรวกได้มาอยู่ในที่นี้แล้ว ข้าพเจ้าจึงใคร่เรียนถามรัฐบาลว่า เนื่องในการสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น นอกจากที่รัฐบาลได้แถลงมาแล้ว ทางอธิษต์กรรมตำรวกย์ อธิษต์กรรมการแพทย์ก็ได้สังเกตเหตุการณ์โดยใกล้ชิด ข้าพเจ้าใคร่เรียนถามรัฐบาลว่า โดยการสังเกตของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายก็ ะเป็นเจ้าหน้าที่ทางกรมการแพทย์หรือกรมตำรวกย์ มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดบ้างหรือไม่ที่จะเป็นกรณีทำให้เห็นเด่นชัดขึ้นว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีได้สวรรคตโดยพระองค์เอง

พลต.ท. พระรามอินทรา อธิบดีกรมตำรวจ : เหตุที่เท่าที่สยสวนและ

ฟังเหตุการณ์ตลอดถึงผลที่ขาดผลก็ยังไม่เห็นเหตุอื่นใดที่ชวนสงสัยว่าจะถูกกระสุนเช่น
อย่างอื่น นอกจากที่รัฐบาลได้แถลงแล้ว

๒๑.๑๔ น.

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ สมาชิกสภาผู้แทน (กำแพงเพชร) : ขอตกลง
สงสัยในคำแถลงการณ์มีอยู่ข้างเล็กน้อย ที่รัฐบาลแถลงยังคงคลุมเครืออย่างยิ่ง ถ้าหากว่า
ท่านอธิบดีกรมตำรวจจะกรุณารายงานขาดผลการชันสูตรพลิกศพสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวให้ทราบบ้างแล้วจะเห็นทางแก้ความสงสัยไปบ้างก็ได้ ขอใ้โปรดบรรยายใน
เรื่องลักษณะของขาดผลด้วย.

พล ต.ท. พระรามอินทรา อธิบดีกรมตำรวจ : ขาดผลที่แพทย์ได้ตรวจ
และที่ข้าพเจ้าได้ตรวจนั้น คือขาดผลรอยถูกกระสุนบนที่พระนลาฏเห็นอวัยวะข้างซ้าย
นิกหน่อย และเฉียงมาทางซ้าย ขาดผลรอยกระสุนข้างตรงเข้าไป และมีพระอัฐ
พระตลงมา แล้วหนึ่งฉีกไปยื่น ๔ แฉก แต่เวลาที่ข้าพเจ้าไป เขาทำเรียบร้อยแล้ว
ขาดผลเช่นเช่นนี้ อาศัยโดยเหตุที่ใกล้ชิดส่วนทางมหาดเล็กมิใช่และห้องบรรทม
และพระเพลิง เหตุที่เกกขนิฐที่ใกล้แต่เห็นที่แรกก็ไปบอกกล่าวและเข้าไปดูพฤติการณ์
ต่างๆ ในการที่เมื่อเสด็จคืนบรรทมแล้วไปห้องทรงแล้วกลับไปอยู่ในห้องบรรทมตามเดิม
ได้ความว่าไม่มีเหตุอื่นใดที่พระสันนิษฐานว่าจะมีผู้กระทำร้ายในเวลาเกิดเหตุและประกอย
ด้วยได้ความว่าทรงไปรดในเรือนชั้น และในห้องบรรทมก็มีขึ้นลง ๓ ครั้งออก และ
บรรจไว้แล้วทั้งนั้น และได้ความว่าในเวลาเช้าก็ เวลาเย็นก็ ก็ไม่เคยเอามาลงดูกล้า
อยู่บ่อย ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อสวรรคตคนที่เข้าไปก็เห็นอยู่ด้วยบรรทม ไม่มีเหตุอื่นนอกจาก
สันนิษฐานว่าเท่าที่พฤติการณ์ได้สอบสวนมาแล้ว คงระลึกลำบากใจตามพระอัฐยาศัยที่
ทรงชอบ แล้วกระสุนจึงได้ลงไปถูกเข้า เพราะถ้าจะทรงยิงเองขึ้นก็ยาวอยู่มาจึงยื่นไป
ไม่ได้ แต่ว่าถ้าสิ้นไปเองแล้วอาจจะยื่นไปได้ เพราะเหตุผลที่เห็นอยู่และเท่าที่ทำใน
เวลานี้ก็มีเท่าที่เรียนมานี้

ประธานรัฐสภา : เท่าที่ท่านอธิบดีกรมตำรวจได้ชี้แจงมานี้เป็นที่พอใจแล้ว
หรือยัง

๒๑.๑๗ น.

นายปรีญา จุฑามาศย์ สมาชิกสภาผู้แทน (กระบี่) : โทน ๆ ก็

โอกาสให้ซักถามมาแล้ว เพราะฉะนั้นในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกคนหนึ่ง เท่าที่ใคร
ฟังมาแล้วก็รู้สึกว่ามีเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพราะเป็นเรื่องที่ประชาชนควรจะเข้าใจกันอย่าง
แจ่มแจ้ง โดยที่ที่ท่านผู้แทนทั้งนักเป็นผู้แทนของประชาชน ชาวในหลวงสวรรคค
ประชาชนจะต้องเห็นว่าดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นถ้ามวลชนสมาชิกจะเดินทางไป
ภูมิลำเนาแล้วก็อย่าพึ่งหวังเลยว่าจะละเว้นคำที่ระบือถึงโทษภัยร้ายว่า พระองค์ท่าน
สวรรคคโดยกรณีใด โดยเหตุใด โดยอาการอย่างใด

ในที่นี้ข้าพเจ้าขอกราบเรียนถามเจ้าหน้าที่และรัฐบาลนี้ โดยเหตุผล
และวิธีการสอบสวน และสืบสวนเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้น

ประการข้อแรกก็ขอทราบเรื่องนามรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทางรัฐบาลว่าคดี
เรื่องนี้มูลเหตุที่เกิดขึ้น ท่านใดสอบสวนอย่างไรคดีถนัดแล้วหรือยัง คือใครใช้
การสอบสวนและสืบสวนพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น ตั้งแต่เริ่มต้นมูลเหตุและมูลฐานทั้งหมด
คือคล้าย ๆ กับที่ฝรั่งเรียกว่า อิมชอน () คือมูลเหตุ หรือพฤติการณ์
แวดล้อมที่เกิดขึ้นเช่นนี้เช่นมาอย่างไร หมายถึงมูลเหตุทั้งพฤติการณ์นี้ ข้าพเจ้า
อยากขอให้ท่านแถลงหลักฐานประกอบ คือว่าความเป็นอยู่ของพระองค์ท่าน ก่อนที่
จะทำอาชญากรรมพระองค์เอง หรือตามที่ท่านสันนิษฐานไว้เช่นอย่างละเอียดถี่ถ้วน ก็
เมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้วนั้น บุคคลผู้ซึ่งใกล้ชิด คือประภักษพยานในขณะนั้น ที่ใครเห็น
เหตุการณ์โดยใกล้ชิดได้สอบสวนไว้อย่างซื่อสัตย์แล้วหรือยัง ถ้าได้สอบสวนไว้แล้ว
ถ้าถือว่าไม่ใช่เป็นความลับ ก็ขอให้ไปพิสูจน์แจ้งว่าพยานนั้น ๆ ให้การว่าอย่างไร ส่วน
พยานเหตุผลก็อย่างที่ข้าพเจ้ากราบเรียนมาแล้วว่า อยากจะรู้ถึงมูลเหตุอันแท้จริงว่าเป็น
อย่างไร คนเราอยู่ที่ ๆ ก็เป็นของแปลกเหมือนกันที่จะทำอาชญากรรม ตามทาง
สันนิษฐานในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยเป็นอัยการก็เคยผ่านสำนวนอย่างนั้นมามากมาย จึงอยาก
จะทราบมูลเหตุแวดล้อม ซึ่งทำให้เป็นไปอย่างนั้นอย่างนั้น อย่างนั้น ที่ให้เป็นผลเป็น
อย่างนั้น ถ้าจะกระดากอธิบายให้ประชาชนเข้าใจ เพื่อข้าพเจ้าจะได้นำหลักฐานและ
คำทอของที่ท่านมีพยานและไปยืนยันกับราษฎรเพื่อเป็นข่าวเล่าสู่กันฟังว่ามูลเหตุอย่าง
นั้น ๆ ข้าพเจ้าได้รับคำทอมาอย่างนั้น หวังว่ารัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะให้ความกรุณา
อธิบายเหตุผลให้มวลชนสมาชิกซึ่งรอฟังอยู่อย่างแจ่มแจ้ง.

พล ต.พ. พระรามอินทรา อธิบดีกรมตำรวจ : เท่าที่ข้าพเจ้ามีเวลาทำการ

สืบและสอบสวนในเวลาไม่กี่ชั่วโมงนั้น ขอเรียนว่าในทางคดีวินัยปกครองไม่มี แต่ด้วยเหตุผลอันใดนั้นก็ยังกำลังสืบสวนคดีหน้าต่อไป พยานหลักฐานที่ใกล้ชิดในเวลาที่เกิดเหตุขึ้นไม่มีใครอยู่ที่ในท้องถิ่น ไม่มีผู้ใดแลเห็น ประจักษ์พยานในท้องถิ่นไม่มี แต่สำหรับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดของบรรทม เท่าที่ไต่พังก์สรุปอย่างที่ได้กราบเรียนมาแล้ว.

๒๑.๒๒ น.

นายสอ เศรษฐบุตร สมาชิกสภาผู้แทน (ชนบุรี) : ข้าพเจ้าอยากจะขอเรียนถามท่านอธิบดีกรมตำรวจในข้อที่สำคัญ ก็ว่านอกจากพระญาติวงศ์ซึ่งเข้าออกห้องพระบรรทมแล้ว มีใครบ้างที่เข้าออกได้บ้าง และในกรณีที่เข้าออกได้ก็ ในกรณีที่ทรงบรรทมก็ มีใครเข้าไปได้บ้างหรือไม่ เข้าไปไต่ในกรณีใดบ้าง ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามว่า นอกจากพระญาติวงศ์แล้วมีใครอีกบ้าง ถ้าหากว่ายื่นมทากเล็กแล้วก็มีกักคนและมีใครบ้าง

พล.ต.ท. พระรามอินทรา อธิบดีกรมตำรวจ : เท่าที่ไต่พังก์มาแล้วมีพระราชชนนี พระอนุชา และพวกมทากเล็กห้องบรรทม พระพี่เลี้ยง ส่วนคนอื่นในนั้นข้าพเจ้ายังไม่ทราบ ส่วนที่เข้าไต่และไม่ได้ด้วยเหตุผลอย่างใดนั้นก็ยังไม่ไต่ความเท่าที่ไต่กล่าวมาก็ชี้แจงเรียบร้อยแล้ว

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทน (พระนคร) : เรืองนไม่ใช้เรื่องเล็กน้อยและข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลคงจะต้องทำคำแถลงการณ์โดยละเอียดเมื่อทำการสืบสวนโดยละเอียดภายหลัง เพราะฉะนั้นขอความกรุณาท่านสมาชิกทั้งหลาย ข้าพเจ้าไม่ใช้เราได้อับทอความ ขออย่าให้มีการพิสูจน์หรือพดกพระศพนกนนั้น ขอความกรุณาอย่าชกถามเรืองน และพุกเรืองนกันต่อไป

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกก็ได้ชกถามพอสมควรแล้ว และข้าพเจ้าได้พยายามไม่ให้ชกซ้ำ เท่าที่ไต่ชกถามก็ละเอียดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ดำเนินการตามระเบียบวาระต่อไป

วาระที่ ๓ รัฐบาลแถลงเรืองการสืบราชสันตติวงศ์ โดยนัยแห่งกฎมนเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พุทธศักราช ๒๔๖๗ และขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๘ แห่งรัฐธรรมนูญ

นายทวี บุณยเกตุ ผู้ส่งราชการแทนนายกรัฐมนตรี : คามทรวทบวม

ว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ศักดิ์สวรรคตแล้ว ความกฎหมายและตามรัฐธรรมนูญไว้
บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสมบัติ ให้เป็นไปโดยนัยแห่ง
กฎหมายที่ขยายว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ไว้ชัดในหมวด ๔ มาตรา ๙ ข้อ ๘
ซึ่งข้าพเจ้าระอานให้ฟัง “ข้อ ๘ ถ้าแม้ว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้พระราชโอรสและพระ
ราชชนกิกา ท่านก็ให้อัญเชิญสมเด็จพระอนุชาที่ร่วมพระราชชนนีพระองค์ที่มีพระชนมายุ
ถึกลงมาหากพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขึ้นทรงราชย์สืบราชสันตติวงศ์” เมื่อมี
ความชกเช่นนี้ รัฐบาลจึงเห็นว่าผู้ที่สมควรจะสืบราชสันตติวงศ์ควรได้แก่สมเด็จพระ
เจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงขอเสนอและขอความเห็น
ชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญต่อไป

ประธานรัฐสภา : ข้าพเจ้าขอความเห็นของรัฐสภา ถ้าท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย
ขอได้โปรดยกขึ้น

สมาชิกยกขึ้นพร้อมเพรียงกัน

ประธานรัฐสภา : มีผู้เห็นชอบเป็นเอกฉันท์

นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี : สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้สวรรคตแล้ว
และยังมีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้สืบราชสันตติวงศ์เป็น
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของประชาชนชาวไทยแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้สภาถวายพระพรชัย
ขอให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัววังทรงพระเจริญ

ที่ประชุมได้ยกขึ้นและเปล่งเสียงไชโย ๓ ครั้ง

ประธานรัฐสภา : ค่อยไปนั้นข้าพเจ้าขอชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าตามรัฐธรรมนูญ
นั้น สมาชิกวุฒิสภาที่มีอายุสูงสุด ๓ ท่าน ซึ่งประกอบด้วยคณะผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์จนชั่วครว ความมาตรา ๑๐ และ ๑๑ แห่งรัฐธรรมนูญนั้น ข้าพเจ้าขอชี้แจง
ให้ที่ประชุมทราบว่าเมื่อมี ๓ ท่าน คือ ๑. พระสุธรรมวิจิตร ๒. เจ้าคุณนรราช-
สุวณั และ ๓. นายสงวน รุทะเคิมย์ มีอายุสูงตามลำดับ

ท่านที่ถกกล่าวนามทั้ง ๓ ท่านยกขึ้นจนแสดงตัวคือที่ประชุม
ที่ประชุมวิยทราบ

นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี
โดยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และยังมีท่านได้สวรรคตแล้ว ข้าพเจ้า

จึงได้ยื่นใบลาออกต่อคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว ส่วนการตั้งคณะผู้สำเร็จ
 ราชการแทนพระองค์ในระหว่างที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระเยาว์นั้นก็เห็นหน้าที่ของ
 รัฐสภาจะกระทำกันในวันหลัง เมื่อได้มีการประชุมกันอย่างพร้อมเพรียง.

ประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีอะไรแล้ว ข้าพเจ้าก็ขอมีการประชุม.

เลิกประชุมเวลา ๒๑.๓๐ นาฬิกา.

ไพโรจน์ ชัยนาม
 วิชาการเลขานุการพฤฒสภา

เจริญ บัณฑโร
 เลขานุการสภาผู้แทน

วิลาส โอสถานนท์
 ประธานรัฐสภา